01. අක්ෂර මාලාව

අක්ෂර ප්‍රභේද

වර්ගාන්තාක්ෂර, ඝෝෂ, අඝෝෂ,
අන්තඃස්ථාක්ෂර, ඌෂ්මාක්ෂර,
සඤ්ඤකාක්ෂර, අක්ෂර උත්පත්ති ස්ථාන

අක්ෂර වින්‍යාසය

න, ණ, ල, ළ

සිංහල අක්ෂර මාලාව

මිනිසාගේ විශිෂ්ටතම නිර්මාණය භාෂාව යි. අදහස් හා හැඟීම් සන්නිවේදනය සඳහා බිහි වූ භාෂාව පශ්චාත් කාලීනව භාෂණය හා ලේඛනය වශයෙන් විභේදනය විය. භාෂණයේදී ශ්‍රැතිගෝචර ශබ්ද ලේඛනයේදී දෘෂ්ටිගෝචර සංකේත බවට පෙරළේ. සිංහල ජන කොට්ඨාසය නගන ශබ්ද සිංහල වර්ණ මාලාවෙන් සංකේතවත් වේ. එහෙත් සිංහලයා වහරන සියලු ම ශබ්ද වර්ණමාලාවෙන් සංකේතවත් වෙති යි එයින් අදහස් නොකෙරේ. භාෂාවේ අරපිරිමැස්ම සඳහා (Economy of the Language) ඇතැම් ශබ්දවලට සංකේත භාවිත නොවේ.

සිංහල ලේඛනයේදී භාවිත කෙරෙන සංකේත සමුදාය සිංහල අක්ෂර මාලාව ලෙසින් හැඳින්වේ. දැනට විද්‍යමාන ලේඛනගත සාක්ෂ්‍ය අනුව සිංහල වර්ණ මාලාවේ ප්‍රභවය ක්‍රිස්තු පූර්ව තෙවැනි සියවස දක්වා දිවයයි.

''මහරජ ගමිණි උති''

ක්‍රි:පූ: තුන්වන සියවසට අයත් දැනට ඉපැරණි ම ලේඛනය ලෙස සැලකෙන මෙම ලිපිය දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ සොහොයුරු උත්තිය රජුගේ පාලන කාලයට අයත් යැ යි පුරාවිද්‍යාඥයෝත් ඉතිහාසඥයෝත් අනුමාන කරති. සිංහලයේ භාෂණ සම්ප්‍රදායට මෙන් ම ලේඛන සම්ප්‍රදායට ද දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇති බව මෙයින් ස්ඵුට වෙයි.

දැනට විද්‍යාමාන ඉපැරණි ම සිංහල ව්‍යාකරණ මූලාශ්‍රය දහතුන් වන සියවසේ ලියැවුණු සිදත් සඟරාවයි. එහි වර්ණ මාලාව ශබ්ද 30කින් පරිමිත වේ.

''පණකුරු පසෙක් එද - ලුහුගුරු බෙයින් දස වේ
ගතකුරු ද වේ විස්සෙක් - වහරට යුහු සියබසැ''
අ ආ ඉ ඊ උ ඌ එ ඒ ඔ ඕ මේ දස පණකුරු නම්
ක ග ජ ට ඩ ණ ත ද න ප බ ම ය ර ල ව
ස හ ළ (අ)ං මේ විසි ගතකුරු නම්''

(සිදත් සඟරාව)

එහෙත් මේ වර්ණමාලාව සම්භාව්‍ය ගද්‍ය කාව්‍ය රැසක් ලියැවුණු දඹදෙණි යුගයෙහි ගද්‍ය කාව්‍ය ලේඛකයාගේ වර්ණමාලාව නොවූ බව පැහැදිලි වේ. ගද්‍ය කාව්‍යයන්හි උපයුක්ත වර්ණ මාලාව සිදත් සඟරාව දක්වූ වර්ණ මාලාවට වඩා විස්තෘත එකකැ යි පිළිගැනීමට අදාළ සාක්ෂ්‍ය ක්‍රි:ව: නව වන සියවස පමණේදී ලියවුණු ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි පවා විද්‍යමාන වේ. පශ්චාත් කාලීන සිංහල ගද්‍ය කාව්‍ය ලේඛකයාගේ භාෂාව වූයේ ද ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි උපයුක්ත භාෂාවෙහි ම ක්‍රම විකාශයකි. එහෙයින් දඹදෙණි යුගයේ පූජාවලිය, සද්ධර්මරත්නාවලිය වැනි සාහිත්‍ය නිර්මාණයන්හි උපයුක්ත භාෂාව ඈත යුගයක සිට විධිමත් ව සංවර්ධනය වෙමින් ආ ගද්‍ය කාව්‍ය භාෂාව මැ යි. ඒ අනුව සිදත් සඟරාවේ දැක්වෙන වර්ණමාලාව හා සමකාලීන ගද්‍ය කාව්‍යන්හි උපයුක්ත වර්ණමාලාව අතර පුළුල් දූරස්ථ බවක් පෙන්නුම් කෙරේ.

අදහස් ප්‍රකාශනයෙහි ලා සිදත් සඟරාවේ වර්ණ මාලාව ප්‍රමාණවත් නොවූ හෙයින් ගද්‍ය කාව්‍ය ලේඛකයාගේ භාෂාව ඈත අවධියක සිට ම වෙනස් ආකාරයකින් සංවර්ධනය විය. එහි අක්ෂර සංඛ්‍යාව පනස් හතර (54)කි. සිදත් සඟරා වර්ණ මාලාවට වඩා සංකේත විසි හතර (24)කින් වර්ධනය වී ඇත.

මිශ්‍ර සිංහල වර්ණ මාලාව

ස්වර :

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ	උ	ඌ
ඍ	ඎ	ඏ	ඐ	එ	ඒ	ඓ	
ඔ	ඕ	ඖ					

ව්‍යඤ්ජන :

ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ
ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ
ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ
ත	ථ	ද	ධ	න
ප	ඵ	බ	භ	ම
ය	ර	ල	ව	
ශ	ෂ	ස	හ	
ළ				
(අ)ං	(අ)ඃ			

භාෂාව ප්‍රවාහයක් වැන්න. කාලයාගේ අන්තරයට ඔරොත්තු දෙන ලෙස, භාෂාව සංවර්ධනය වීමේ පශ්චාත් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, නූතන භාෂාවේදීන්ගේ සම්මුතීන් අනුව සංකේත හැට (60)කින් යුක්ත අක්ෂර මාලාවක් හඳුන්වා දී ඇත. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් නිකුත් කරන ලද ''සිංහල ලේඛන රීතියෙහි'' අකුරු 60කින් සමන්විත මෙම හෝඩිය දක්වේ. මිශ්‍ර සිංහල හෝඩියට තවත් අක්ෂර 6ක් ඇතුළු කොට මෙම අක්ෂර මාලාව සකස් කොට ඇත. භාෂාවේ භාවිතයේ තිබූ සඤ්ඤකාක්ෂර වශයෙන් ගැනෙන ඟ, ඦ, ඬ, ඳ, ඹ යන අකුරු පහ ද ෆ අක්ෂරය ද මීට ඇතුළත් ව ඇත.

නූතන සිංහල අක්ෂර මාලාව

ස්වර :

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ	උ	ඌ
ඍ	ඎ	ඏ	ඐ	එ	ඒ	ඓ	
ඔ	ඕ	ඖ					

ව්‍යඤ්ජන :

ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ	ඟ
ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ	ඦ
ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ	ඬ
ත	ථ	ද	ධ	න	ඳ
ප	ඵ	භ	බ	ම	ඹ
ය	ර	ල	ව		
ශ	ෂ	ස	හ		
ළ	ෆ				
(අ)ං	(අ)ඃ				

මෙම වර්ණ මාලාවෙහි ප්‍රාණාක්ෂර 18කි.

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ	උ	ඌ
ඍ	ඎ	ඏ	ඐ	එ	ඒ	ඓ	ඔ
ඕ	ඖ						

ගාත්‍රාක්ෂර 42 කි.

ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ	ඟ
ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ	ඦ
ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ	ඬ
ත	ථ	ද	ධ	න	ඳ
ප	ඵ	බ	භ	ම	ඹ
ය	ර	ල	ව		
ශ	ෂ	ස	හ		
ළ	ෆ				
(අ)ං	(අ)ඃ				

ස්වර, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් අක්ෂර ප්‍රභේද දෙකක් දක්වා ඇත. ස්වර අක්ෂර ප්‍රාණාක්ෂර, නිශ්‍රයාක්ෂර යන නම්වලින් ද හැඳින්වේ. ගාත්‍රාක්ෂර, ව්‍යංජනාක්ෂර, නිශ්‍රිතාක්ෂර යන නම්වලින් හැඳින්වෙන්නේ හල් අක්ෂරයෝ ය.

ස්වර ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් අක්ෂර වර්ග කිරීමට විද්‍යාත්මක සාධකයක් බලපා ඇත. ස්වර අක්ෂර උච්චාරණය කිරීමේ දී බාධාවකින් තොර ව පහසුවෙන් උච්චාරණය කළ හැකි ය. එහෙත් ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර උච්චාරණය කිරීමේදී එම ශබ්දය පිටවෙනුයේ බාධා සහිතව ය. ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර උච්චාරණය කළ යුත්තේ ක්, ග්, ච් ආදී වශයෙන් ස්වර රහිත ව ය. උච්චාරණ පහසුව සලකා හෝඩියෙහි දක්වා ඇත්තේ ''අ'' ස්වරය එක් කිරීමෙනි.

අඝෝෂාක්ෂර හා ඝෝෂාක්ෂර

මේ වර්ග කිරීමට හේතු වන්නේ ශබ්ද උච්චාරණය කිරීමේදී උගුරෙහි පිහිටා ඇති ''ස්වර තන්තුවල'' ක්‍රියාකාරිත්වයයි. අප ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීමේදී හා ශබ්ද නිකුත් කරන විට මේවා ක්‍රියාත්මක වේ. එකිනෙකට සමීප ව පිහිටි මෙම ස්වර තන්තු සමහර ශබ්ද උත්පාදනයේදී එකිනෙකින් ඈත් ව පවතී. එවිට එම විවරය තුළින් පිටවන හඬෙහි විශේෂත්වයක් නිකුත් නොවේ. එසේ නැතහොත් ඝෝෂයක් නූපදී. එම ශබ්ද අඝෝෂ වේ.

එහෙත් සමහර ශබ්ද උත්පාදනයේදී මෙම ස්වර තන්තු එකිනෙකට ළංව ස්පන්දනය වීමෙන් කිසියම් ඝෝෂයක් හෙවත් නින්නාදයක් උපදී. එම ශබ්ද ඝෝෂාක්ෂර වේ. සියලු ස්වර ශබ්ද හා අනිකුත් ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර ඝෝෂාක්ෂර වේ.

අඝෝෂාක්ෂර				ඝෝෂාක්ෂර			
ක	ඛ			අ	→	ඖ තෙක්	
ච	ඡ						
ට	ඨ			ග	ඝ	ඞ	ඟ
ත	ථ			ජ	ඣ	ඤ	ඦ
ප	ඵ			ඩ	ඪ	ණ	ඬ
ශ	ෂ	ස	ෆ	ද	ධ	න	ඳ
				බ	භ	ම	ඹ
අඃ				ය	ර	ල	ව
				හ	ළ	අං	

වර්ගාක්ෂර

'ක' අක්ෂරයේ සිට 'ම' අක්ෂරය තෙක් ඇති අක්ෂර විසිපහ (25) වර්ගාක්ෂර ලෙස හැඳින්වේ. ඒ ඒ වර්ගය එම වර්ගයට අයත් මුල් අක්ෂරයේ නාමයෙන් හැඳින්වේ.

ක වර්ගය	-	ක	ඛ	ග	ඝ	ඞ
ච වර්ගය	-	ච	ඡ	ජ	ඣ	ඤ
ට වර්ගය	-	ට	ඨ	ඩ	ඪ	ණ
ත වර්ගය	-	ත	ථ	ද	ධ	න
ප වර්ගය	-	ප	ඵ	බ	භ	ම

මෙම වර්ග පහේ අන්තයේ ඇති අක්ෂර වර්ගාන්තාක්‍ෂර නමින් හැඳින්වේ. ඒ අනුව වර්ගාන්තාක්‍ෂර පහත සඳහන් වේ.

ක වර්ගය	-	ඞ
ච වර්ගය	-	ඤ
ට වර්ගය	-	ණ
ත වර්ගය	-	න
ප වර්ගය	-	ම

ඒ ඒ වර්ගවල අන්තයෙහි හෙවත් කෙළවරෙහි පිහිටි බැවින් වර්ගාන්තාක්‍ෂර ලෙස මේවා නම් කෙරේ. මේවා අනුනාසිකාක්ෂර නමින් ද හැඳින්වේ.

අන්තඃස්ථාක්ෂර

ස්වර ස්වභාවය හා ව්‍යඤ්ජන ස්වභාවය අතර පිහිටි අකුරු අන්තඃස්ථාක්ෂර නමින් හැඳින්වේ. ය ර ල ව යන අක්ෂර හතර මීට අයත් ය.

ඉ	>	ය්
ඍ	>	ර්
ඏ	>	ල්
උ	>	ව්

ඉහත සඳහන් අයුරින් ඉ, ඍ, ඏ, උ යන ස්වර ශබ්ද සමහර ශබ්ද පරිසරයකදී ය, ර, ල, ව, යන ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර බවට පෙරළෙන බැවින් ද ඒවා සමහර ශබ්ද පරිසරයකදී පිළිවෙළින් ඉ, ඍ, ඏ, උ, බවට පෙරළෙන බැවින් ද අන්තඃස්ථාක්ෂර නමින් හැඳින්වේ.

උදාහරණ :-

ඉ	>	ය - නීති + අනුකූල	= නීත්‍යනුකූල
ඍ	>	ර - කර්තෘ + අර්ථ	= කර්ත්‍රර්ථ
ඏ	>	ල - ඏ + ආකෘති	= ලාකෘති
උ	>	ව - අනු + අය	= අන්වය

ඌෂ්මාක්ෂර

ඌෂ්මන් යනු උණුසුම යන අරුත පළ කරන වදනකි. අක්ෂර උච්චාරණය කිරීමේ දී උච්චාරණ ඉන්ද්‍රියන් ඒ ඒ අක්ෂරවල ශබ්ද අනුව වෙනස්වීම්වලට බඳුන් වේ. ඌෂ්මාක්ෂර උච්චාරණයේදී පිට වන වායු ධාරාව නිකුත් වනුයේ ඉතා කුඩා ඉඩ ප්‍රමාණයකිනි. එවිට එම වායුව උණුසුම් බවට පත්වීම සාමාන්‍ය ස්වභාවයයි.

ශ, ෂ, ස, හ, ෆ යන අක්ෂර පහ (5) ඌෂ්මාක්ෂර ලෙසින් හැඳින්වේ. එම අක්ෂර පහ උත්පත්ති ස්ථාන පහකට අයත් වේ.

ශ	=	තාලුජාක්‍ෂරයකි.
ෂ	=	මූර්ධජාක්‍ෂරයකි.
ස	=	දන්තජාක්‍ෂරයකි.
හ	=	කණ්ඨජාක්‍ෂරයකි.
ෆ	=	දන්තෞෂ්ඨජාක්‍ෂරයකි.

සඤ්ඤක අක්ෂර

සඤ්ඤකය ඇති අක්ෂර සඤ්ඤක අක්ෂර නම් වේ. සඤ්ඤකය නම් කුමක් ද යි හඳුනා ගනිමු.

ඟ, ඦ, ඬ, ඳ, ඹ

ඉහත අකුරු පහ සඤ්ඤක අක්ෂර නමින් හැඳින්වේ.

ගඞගා	>	ගඟ
සඤජය	>	සඦ
දණඩ	>	දඬු
අනධ	>	අඳ
අමබ	>	අඹ

ඉහත වචන සෑදී ඇති සැටි බලන්න. වර්ගාක්ෂරවල අවසන් අක්ෂරය බැඳි අක්ෂරය වශයෙන් භාවිතව ඇත. එම වචන සිංහල භාෂාවට බිඳී ඒ වෙනුවට සඤ්ඤකය එක්ව ඇත. ඒ අනුව සඤ්ඤකය යනු ඉහත සඳහන් වර්ගාන්තාක්ෂරයන්ගේ නාසික්‍ය අක්ෂර අර්ධයකි.

අකුරු උපදින ස්ථාන

අකුරු වර්ග කිරීම සඳහා භාවිත කරන එක් සාධකයකි, ඒවා උපදින ස්ථාන. එම ස්ථාන මෙසේ හඳුනා ගනිමු.

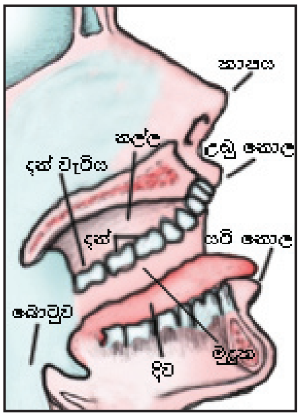

අක්ෂර	උත්පත්ති ස්ථානය	උත්පත්ති ස්ථානයේ පින්තූර	හඳුන්වන නම
අ ආ ඇ ඈ ක ඛ ග ඝ ඞ ඟ හ (අ)ඃ	උගුර	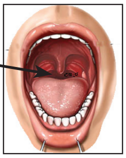	කණ්ඨජ
ඉ ඊ ච ඡ ජ ඣ ඤ ඦ ය ශ	තල්ල	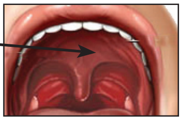	තාලුජ
ඍ ඎ ට ඨ ඩ ඪ ණ ඬ ර ෂ ළ	මුදුන	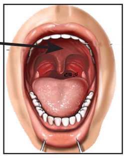	මූර්ධජ
ඏ ඐ ත ථ ද ධ න ඳ ල ස	දත්	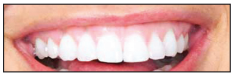	දන්තජ
උ ඌ ප ඵ බ භ ම ඹ	තොල්	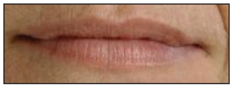	ඕෂ්ඨජ
ඞ ඤ ණ න ම අං	නාසය	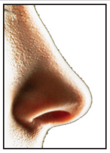	නාසිකා
එ ඒ ඓ	උගුර සහ යටි තල්ල	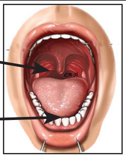	කණ්ඨතාලුජ
ඔ ඕ ඖ	උගුර සහ තොල්	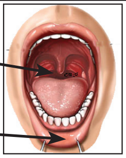	කණ්ඨෞෂ්ඨජ
ව ෆ	දත් සහ තොල්		දන්තෞෂ්ඨජ

මෙම ඉන්ද්‍රියයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් අක්ෂර උච්චාරණය කර බලන්න.

කණ්ඨජ සහ අහ කවගය වදනින්
තාලුජ සහ ඉය චවගය වදනින්
මූර්ධජ සහ රළ ටවගය වදනින්
දන්තජ සහ ල ස තවගය වදනින්

ඕෂ්ඨජ සහ ඌ පවගය වදනින්
තාලුජ කණ්ඨජ ඒකුරු වදනින්
කණ්ඨජ ඕෂ්ඨජ ඕකුරු වදනින්
දන්තජ ඕෂ්ඨජ වෝකුරු වදනින්

(වදන් කවි පොත)

(ඉහත කවි දෙක වනපොත් කරන්න)

ක්‍රියාකාරකම 1.1

පහත අකුරු යොදා ගනිමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

හ, ග, ඨ, අ, ශ, ඉ, ඌ, බ, ම, ච, භ, ධ, ඝ, ය, ක, ඓ, ල, ඖ, ච, ඇ, ධ, ෂ, ඊ, ඣ, ආ

ස්වර	ව්‍යඤ්ජන	ඝෝෂ	අඝෝෂ

ක්‍රියාකාරකම 1.2

මෙම අකුරු අදාළ තැන ස්ථාන ගත කරන්න.

අ	ඉ	ට	ය	ඌ	ණ	ච
ය	ඩ	ප	ම	හ		
ල	ර	ශ	ස	ළ	ඇ	
බ	ජ	ඤ	ෂ	ය	න	ඛ

කණ්ඨජ — — — — — — — — — — — — — — — —

ඕෂ්ඨජ — — — — — — — — — — — — — — — —

දන්තජ — — — — — — — — — — — — — — — —

තාලුජ — — — — — — — — — — — — — — — —

මූර්ධජ — — — — — — — — — — — — — — — —

නාසික්‍ය — — — — — — — — — — — — — — — —

පැවරුම

01. සිංහල අක්ෂර මාලාව අනුපිළිවෙළට ලියන්න.
02. ස්වර, ඝෝෂ, අඝෝෂ, මහාප්‍රාණ, නාසික්‍ය හා අල්පප්‍රාණ යන ප්‍රභේදවලට අයත් අකුරු ලියා බිත්ති පුවත්පතක ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

අක්ෂර වින්‍යාසය

යම් ජන සමූහයක් සෙසු මිනිස් සංහතියෙන් වෙන් කොට ජාතියක් හැටියට හැඳින්වීමේදී සැලකිල්ලට ගැනෙන ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි, ඔවුන්ගේ භාෂාව. අප සිංහලයන් වශයෙන් හැඳින්වීමේදී අපේ භාෂාව මුල් තැන ගනී. කවර ජාතියක වුවත්, ප්‍රධාන සංකේතය ඒ ජාතියට උරුම බසයි. සන්නිවේදනයේ ප්‍රධාන මාධ්‍යය භාෂාවයි. භාෂාවේ ශබ්ද හා ව්‍යාකරණ රීති අර්ථ නිවැරදිව

අවබෝධ වන පරිදි යොදා ගැනීම මෙහිදී අවශ්‍ය වන්නකි. විශේෂයෙන් ම මුද්‍රිත මාධ්‍යයේදී ලේඛන ව්‍යවහාරය සඳහා පිළිගත් සම්මත ක්‍රම නොඉක්මවිය යුතු ය. පද බෙදීම, විරාම ලක්ෂණ භාවිතය ආදිය මෙන් ම අක්ෂර වින්‍යාසය ද අපගේ අවධානයට යොමු විය යුතු ය.

අපේ පරිසරයේ ඇති පහත දැන්වීම් සලකා බලමු.

- ලය රෝහල පාර
- වණ සංරක්ෂණ කාර්‍යාලය
- බුද්ද ප්‍රථිමා වහන්සේ නිරාවරනය කිරීම
- දුෂ්ඨි විශේෂඥයෝ
- අනුදෙන නිළධාරි
- වශන්ත උළෙල
- ප්‍රශ්ණ පත්‍ර
- විමර්ෂණ අංශය
- තාක්ෂනික කටයුතු
- උසස් ප්‍රථිඵල ලබා දෙමි

අපේ ඇසට නිතර ලක්වන දැන්වීම් කීපයකි මේ. මේවා නිවේදන වේ. එම කාර්ය මෙබඳු දැන්වීමකින් ඉටුවෙතත් නැතත් භාෂාමය වශයෙන් එවැනි ප්‍රයෝග සදොස් බව පෙනේ. මේ නිසා සිදු විය හැකි අයහපත් ප්‍රතිඵල දෙකකි. එකක් භාෂා අධ්‍යයනයේ නිරත සිසු දරුවන් එවැනි සදොස් භාෂා ප්‍රයෝග භාවිතයට නැඹුරු වීම ය. අනෙක එවැනි සාවද්‍ය භාෂා ප්‍රයෝග භාෂාවේ සම්මත රීතීන්ට පටහැනි වීම යි.

විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත සන්නිවේදන මාධ්‍යයන්හි මෙබඳු සාවද්‍ය භාෂා ප්‍රයෝග සුලභ ව දක්නට ලැබේ. භාෂා භාවිතයේදී විශේෂයෙන් ම ලේඛනයේ භාෂා රීතීන්ට අනුව අක්ෂර වින්‍යාසය හසුරුවාලීම කාගේත් වගකීම විය යුතුය. පරිත්‍රාණ ධර්ම දේශනයකදී එහි ගුණ නොඅඩුව ලැබෙන්නට නම් නිවැරදි හා නිරවුල් උච්චාරණය පැවතිය යුතු බව පිළිගත් සම්මතයකි.

මෙහිදී අපි ණ, න, ළ, ල වින්‍යාසය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමු.

ණ, න, භාවිතය

❖ මෙම වාක්‍ය බලන්න

ඇස කණ මිනිසා බත් කන සැටි බලන්න.

මෙහිදී ''කණ'' යන පදයෙන් ඇස් නොපෙනන යන අරුත දේ. ''කන'' යන පදයෙන් බුදින යන අර්ථය දෙයි. මින් පැහැදිලි වන්නේ, අකුරු ගැළපෙන ආකාරය අනුව අර්ථය වෙනස් විය හැකි බවයි.

- වචන ආරම්භයේ ''ණ'' යෙදෙන පද වත්මන් වහරෙහි දක්නට ඇත්තේ එකක් පමණි.

  උදා:- ණය- සමුපකාර ණය දෙන බැංකුව
  අනුන්ට ණය ගැති නොවී.

- වචනයක අවසානයෙහි ''ණ'' (හල් ''ණ'' කාරය) යෙදෙන්නේ ද නැත.

  උදා:- දර්ශනීය වෙසක් තොරන්
  රන් රිදී මුතු මැණික්

- ''ට'', ''ඩ'', ''ඨ'' යන අකුරුවලට මුලින් යෙදෙන්නේ ''ණ'' කාරයයි.

  උදා:- සණ්ටා නාදය
  කණ්ටක චෛත්‍යය
  සාහිත්‍ය මණ්ඩලය
  චණ්ඩාල ස්ත්‍රිය
  අය්යණ්ඩි බිය නොවන්න
  පාණ්ඩු රෝගය
  ඒදණ්ඩෙන් එගොඩ වී
  කණ්ඨජ අක්ෂර

- ''ර'' ශබ්දයට පසුවද යෙදෙන්නේ 'ණ'' කාරයයි.

උදා:- ස්වර්ණ ජයන්තිය
ව්‍යාකරණ විවරණය
පරිණත බුද්ධිය
කරුණාවන්ත තරුණයෙක්
භක්ති ප්‍රණාමය
සාහිත්‍ය සම්මන්ත්‍රණය
මුද්‍රණ ශිල්පය

ඉහත සඳහන් රටාවලට අනුකූල නොවන අවස්ථා කීපයක් ද ලේඛනයෙහි දක්නට ලැබේ. පහත උදාහරණ විමසා බලන්න.

- හඳට බුරන බල්ලෝ
- කුලියට කරන වැඩ
- පුෂ්ප මකරන්දය

- ''ණ'' යෙදෙන තවත් රටාවක් බලමු. මූර්ධජ ''ෂ'' අක්ෂරයට පසුව යෙදෙන්නේ මූර්ධජ ''ණ'' කාරය වේ.

උදා:- භව තෘෂ්ණාව
දූෂණ ගවේෂණ
මධුභාෂිණිය
පාෂාණ යුගය

- ගෞරවාර්ථය දීම පිණිස යොදනු ලබන ආණ, අණු, අණි, ණ්ඩ, ණ්ඩි යන තද්ධිත ප්‍රත්‍යවල ''ණ'' කාරය යෙදේ.

උදා:- පියාණෝ සතුටු කඳුළු හෙළති.
පුතණුවන් කැඳවන්න.
පෙම්බර මෑණියනි,
දයාබර මලණ්ඩ,
මාමණ්ඩි සමීපයට,
මාගේ පුතණ්ඩ,

❍ අතීත ක්‍රියා පදවල යොදන්නේ ''ණ'' කාරය වේ.

උදා:- සඳ නැගිණ./ නැගිණි. /නැගුණේ ය.
ඇත්තු මඩේ එරුණහ/ එරුණෝ ය.
පිරුණු හදක්
නිවුණු පහන

ක්‍රියාකාරකම 1.3

නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය සහිත වචනය තෝරන්න.

1. කට දන/ දණ සම්බෝලයක්
2. දණ/ දන ගාන ළමයා
3. වැඩ කරන/කරණ ජනතාව
4. පින් දෙණ/දෙන ගාථාව
5. බුදුන් සරණ/සරන ගිය අය
6. මහණ/මහන දම් පිරුවෙක්
7. උෂ්ණ/උෂ්න කාලය
8. ඇඟ නිවන/නිවණ කසායක්
9. මරන/මරණ ගෙදරක්
10. රජය දරණ/දරන වියදම්
11. ප්‍රශ්ණ/ප්‍රශ්න පත්‍රය
12. කුවේණි යක්ෂනිය/යක්ෂණිය
13. විෂ්නු/විෂ්ණු දෙවියෝ
14. නම් දරණ/දරන ලේඛකයෙක්
15. තරුණ/තරුන පරපුර
16. දරුණු/දරුනු නියඟය
17. ප්‍රණීත/ප්‍රනීත ආහාර පාන
18. නාරන්/නාරණ් ගෙඩිය
19. විෂ උරණ/උරන බෙහෙතක්
20. ගුරුතුමාණන්ගේ/ගුරුතුමානන්ගේ උපදෙස්
21. නැණ නුවන/නුවණ
22. පෙර පර වනන්/වණන්
23. වතුර කල/කළ උකුළට ගත් කළ/කල
24. පොර කණ/කන බල්ලෝ
25. කණ/කන කොක් සුද

''ළ'' යෙදීම

''ළ'' කාර යෝගය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කළ හැකි රටා කීපයක් පහත දැක්වේ.

- වචනයක ආරම්භයේ ''ළ'' යෙදෙන වචන කීපයක් පහත දැක්වේ.

උදා:- ළපටි අදහස්
ළදරු පාසල
ළාබාල දැරියක්
ළබැඳි මිතුරෙක්
සැලෙන ළපලු
ළමා සාරිය
ළඟපාත ගෙයක්
බසට ළැදි අය
කනට ළං කොට
ළිඳ ළඟදී

- ''ර'' කාරයෙන් අවසන් වන ධාතු ප්‍රකෘතීන්හි අතීත කෘදන්ත රූප සඳහා ද ''ළ'' යෙදේ.

ක්‍රියා ප්‍රකෘතිය	ක්‍රියාව I	ක්‍රියාව II
කර	ඔහු වැඩ කළේය.	ඔහු කළ වැඩ
වපුර	ගොවියා වී වපුළේය.	ගොවියා වපුළ වී
හදාර	මම පොත් හදාළෙමි.	මා හදාළ පොත්
මර	ඔහු දුකින් මළේය.	දුකින් මළ ඔහු
වදාර	බුදුහු දහම් වදාළහ.	බුදුන් වදළ දහම්

- බොහෝවිට ''පිළි'' යන්න මුලට යොදන පදවල ''ළි'' යෙදෙයි.

උදා:- පිළිබිඹු - දහමින් පිළිබිඹු වන සමාජය
පිළිවෙත් - පිළිවෙත් රකින භික්ෂූන්
පිළිබඳ - දහම පිළිබඳ පොතක්
පිළිමය - සමාධි බුදු පිළිමය
පිළිසිඳ - මව් කුස පිළිසිඳ ගත් වේලෙහි

පිළිකා - පිළිකා රෝහල
පිළිපැදිය - පිළිපැදිය යුතු සිරිත් විරිත්
පිළිගැනීම - නාහිමි සාදරයෙන් පිළිගැනීම
පිළිකුල් - පිළිකුල් භාවනාව
පිළිස්සුණු - පිළිස්සුණු අතු

- සිංහලයේ වත්මන් වහරෙහි කිසිදු වචනයක ''ළ්'' අකුර නොයෙදේ.

- ''ළ'' අක්ෂර දෙකක් එක ළඟ නොයෙදේ.

- ල, ළ එක්ව ළඟ යෙදෙන තැන්වල බොහෝ විට පළමුවෙන් යෙදෙන්නේ ''ළ'' කාරයයි.
  උදා:- සළෙලු, උළෙල, වළලු, පළල, කෙළිලි, බිළාල, පිළිල, නළල

ක්‍රියාකාරකම 1.4

පහත දැක්වෙන වචනවලින් නිවැරදි වචනය තෝරා ලියන්න.

1. රුධිර - (සංසරණය/සංශරණය/සංෂරණය)
2. බුද්ධ - (සාසනය/ශාසනය/සාශනය)
3. (උට්ටාන/උට්ඨාන/උට්ඨාණ) - වීර්යය
4. (සංගයා/ශංසයා/සංඝයා) - වහන්සේ
5. චතුර - (කතිකයා/කථිකයා/බතිකයා)
6. පිරිත් - (සජ්ඣායනාව/සජ්ජායනාව/සඣ්ජායනාව)
7. (බෝධීන්/බෝදිං/භෝදීන්) - වහන්සේ
8. (විශිෂ්ට/විශිෂ්ඨ/විෂිශ්ට) - සම්මාන
9. (දෘෂ්ඨි/දෘශ්ටි/දෘෂ්ටි) - කෝණය
10. (පුස්තකාල/පුස්ථකාල/පුශ්තකාල) - පොත්

ක්‍රියාකාරකම 1.5

වරහන් තුළ ඇති නිසි අකුර තෝරා පහත වචන සම්පූර්ණ කරන්න.

1. ය____ර්ථය (තා/ථා)
2. පරි____ණකය (ස/ග)
3. අනාථ පි____ඩික (ණ්/න්)
4. පරි____ත බුද්ධිය (ණ/න)
5. මධුභා____ණිය (ශි/ෂි)
6. ____මක ගති (ලා/ළා)
7. ____න්ගතු බව (ලෙ/ළෙ)
8. තීක්____ණ බුද්ධිය (ෂ/ශ)
9. බෞද්ධ ශිෂ්____චාරය (ටා/ඨා)
10. කා____ගුණ (ළ/ල)